

FAMU

KAT

Bára Anna Stejskalová

ASMR – Taktilní fenomény v audiovizuální tvorbě a animaci

Diplomová práce Báry Anny Stejskalové se zabývá relativně novým, v zásadě neuměleckým fenoménem. Z těchto důvodů nemohla čerpat inspiraci, závěry nebo i jazyk z dostupné akademické literatury, která zatím neexistuje, a musela sama přijít na to, jak ASMR uchopit.

S uměním ASMR nesouvisí i souvisí. Používá postupy a média, která pro umění mohou být použita – jazyk audiovizuálního díla a webové zprostředkování – současně si diváckou reakci vynucuje zcela jinak, fyziologicky, neumělecky. Srovnání mně napadá s určitým typem optických klamů. Výtvarníci vyvolávají efekt prostoru „ručně“, jde ho však dosáhnout i mechanicky. Efekt může být daleko přesvědčivější, ale u diváka vznikne pocit, že jde jen o efekt, trik, klam smyslů a nikoliv obohacující prožitek. ASMR navíc vyvolává efekt obtížně formulovatelný. S ohledem na obrovské množství lidí, jež sledováním podobných, na první pohled zcela ulítlých videí tráví mnoho času, je alespoň kvantitativně měřitelný. Umělec, který je s efekty ASMR konfrontován, chtěl nechtěl musí uvažovat o tom, jak by něco podobného šlo zapojit do vlastní tvorby. A to se zatím nikomu plnohodnotně nepodařilo. Jsem však přesvědčen, že za pár let – v souvislosti s rozvojem virtuální reality a sociálních sítí – získá ASMR či podobné praktiky na důležitosti. Může se z něj stát určité samostatné médium, když ne uměleckého projevu, tak sociální interakce. Nebude to již film nebo animace, ostatně nic není věčné.

Bára Anna Stejskalová se psaní věnovala dlouhodobě, i když se do přípravy práce částečně negativně promítla její zahraniční stáž. Přesto oceňuji její snahu získat všechny dostupné informace, studovat v podstatě lékařskou literaturu apod. S ohledem na nedostatek zdrojů někdy mohla být k těm nalezeným poněkud nekritická. Práci by také možná slušel obecnější závěr než jen úvaha o praktickém využití ASMR ve stávající praxi animovaného filmu – to je možná trochu úlitba pracovišti, kde diplomantka studuje. Přesto považuji práci za podařenou, doporučuji její úspěšné obhájení s hodnocením B – velmi dobře.

Tomáš Pospiszyl

CAS

FAMU